

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Kül. monostoruteza 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-ször 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Hasenstein és Veglernél (Wollzeile 9. sz.)
Nyilvántartási cikkeket sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, u. m. keddén, csütörtökön és szombaton délelőn.
Előfizetési ár: egy évre 12 frt, fél évre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Pest, május 26. 1867.

(D.) A „Magyar Ujság” valóságos üzletet csinált Kossuthnak Deákhoz intézett nyilvántartásával, melyet mai számában közreadott.

Már reggel falragaszokban hirdeté „Nagy fontosságú közlemény! Kossuth Lajos nyílt levele Deák Ferenczhez!” A hirdárak uton uttfélen karjaikon tartva e placátot, árulák a hírlap mai számát, s ma Pesten a főúrtól kezdve a bérkocsisokig mindenkinek kezében ez új lapot lehetett látni. Mondják, hogy a mai gyorsvonattal e lap százezer példányban küldetett szét a vidéki városokba is, arra számítva, hogy Kossuth szava felvillanyozza az egész nemzetet.

A szélső baloldal tökéletes elégtételt érez ezen eszmékben, mert tulajdonképp a mely eszméket Kossuth mond, azokat a szélső baloldaliak jórészt elmondogatták a közügyek hosszadalmas discussioja alatt, s legfeljebb az eladás varázsa s a nemzet vérével összeforrott napok vértanúi, de nagy dícsőségnek remissenciái bírnak ebben azon erősebb hatással, melyet ezek mellett egy lángész tolla elevenít fel.

Kossuth se tudott jobbat ajánlani, mint a dunai confederatio eszméjét zágrábi, pesti, bukaresti országgyűléssel, s valjon ez jobb lenne-e, mint a delegatio egy a cultura magas fokán álló nemzetet?

Ha Magyarország elég erős lehet valaha kardjával egy világhatalmi szerepre kivihetni magát, ugy erre még erősebb lesz, ha alkotmányos életet élve, saját miniszterának administratioja, s saját törvényhozájának, s municipalis életének szerves működése által magát a jövőre megerősítheti, hogy midőn a teljes függetlenség órája ütni találja, a nemzet nagy vérvészteséből s nagy elcségyenyedéséből már akkor üdülve lehessen.

Im csak most láthatjuk, hogy túl a Lajthán Ausztria husz millió civilisált és intelligens népének értelmisége felállított programjában csak annyit kíván, hogy oly alkotmányt bírasson, a minőt Magyarország bír, ő azzal mindent megnyerve hisz, a mi által Kossuth nálunk mindent elvesztve lát.

Meglehet, hogy teljesedik Kossuth magasztos lelkének szomorú sejtése, meglehet, hogy Magyarország haldoklásának egyik stadiuma mostani egyezkedése, a mit részünkről nem hiszünk; de másfelől ki látja be előre az események titkait, s ki mondja meg, hogy, ha csakugyan vesznie kell Magyarországnak, nem hamarabb elveszne-e, ha magát tovább is az ostromállapotok vagy provisorium veszélyeinek tenné ki, vagy talán meg- unva hosszas szenvedéseit utolsó fegyverdarabját s utolsó csöpp vérért tenné a haza oltárára s Ausztriával egymást gyilkolni és marczongolni kezdené, hogy majd midőn mindkét fél vérben fetrengene, a halálunkra leső szomszédhatalmak vagy veszünkre törő nemzetiségek foglalják el azon tért, a mely a halottak és haldoklók után az élőket és élni akarókat illeti?

Sem ő, sem mi meg nem állíthatjuk a történet folyamatát, a mely békés mederben indult, s a mint a francia, angol, olasz és porosz lapok egyhanguan tolmácsolják, szerencsét és biztosságot ígérő sikerre vezetett ekkorig, s mely csak akkor válhatnék vést-hozóvá, ha csöndes folyamából kicsapva vért-patakokká változnék át, mielőtt a nemzet elég vért gyűjthetne arra, hogy e vért-patakok ne éppen életet adják nekik!

A magyar nemzetnek évezredes politikája az volt, a mely őt fenntartotta: biggadt mérséklet által beilleszkedni az európai viszonyok közé s erejéhez oly erőket, vagy erejét oly erőkhöz csatolni, melyekkel együtt az európai nemzetcsaládban, vagy a mint mondani szokták: az európai egyensúlyban egy bizonyos hivatást foglalhat el.

Ezen hivatásunkat ma a francia hivatalos lap épp úgy, mint a vörös-tollas „Op. Nationale” abban helyezi, hogy valamint a középkorban Ausztriával vállaltva állottunk ellent az oszmán vandalság árjának, ugy most Európa előőrsei legyünk az előre törekvő orosz panszlavismus fenyegető habtorlásai ellenében.

Ez a feladat a miért Európának szükség van egy oly birodalomra, a mely a Duna folyamát uralja, s 70 millió orosszal szemben, melylyel még csaknem félszáz évvel, morva s más déli szláv fajok hatalomvágyuk miatt rokonszenveznek, s mely még a keleti románságot is vallásos egységénél fogva magához számítja, ez óriás áradattal szemben megállíthatja-e ma Magyarország egymagára a sarat, még akkor is, ha ma uralkodónk felette hatalmas Mátyás király? s annyival inkább most, midőn a Mátyás korabeli önállóság kivívásáért előbb egy dinastiát kellene romba döntünk, s e dinastia fegyveres ereje által, melyet népiázadások örömszt gyámolítanak, önmagunkat kellene összemarcangolnunk. Meglehet, hogy e fenyegető áradatot Ausztriával vállaltva sem bírandja meg; de midőn őt e helyzetben tényezők az európai politika már siet elismerni, bizonyosabb, hogy Európa is siet védeni azon egyensúlyozó erőt, melyet benne keresett.

Talán ha kiegyezkedésünkkel követeléseink mértékét fennebb fokoztuk volna, ugy is megtörtént volna az egyezkedés? Ezen kérdést a kételynek mindig fölteszi az ember, midőn valamely oly egyezséget hajt végre, a melyért valamit engednie kellett! Ámde a megállapodás csak így történhetett, s becstelen egyezkedő felek megállják szavukat mindaddig, míg valamelyik fél meg nem szegte az elvállalt feltételeket.

Igy egyezett ki a nemzet a koronával, s habár késő órában meghatározat hangzik felénk, ugy hiszem, a nemzet meg fogja állani adott szavát mindaddig, míg másrésztől jogai el nem tiportatnak s a végső önvédelem kényszerűségei adott szava alól föl nem oldozzák.

Akkor, mikor a nagy száműzött mostan kifejtett aggodalmait teljesülésbe menni készülne, a nemzet csak erősölvén lesz rövid kinyugvása által, s az önvédelem végső harcát — ha ugy kell lennie — jobb szerencsével küzdheti ki.

A száműzött, ki egykor kimondá a dinastia detronisatióját, nem szólhat másként, mint szólott, s nem érezhet másként, mint a hogy érzelmét, aggodalmát s honfi bánatát szavai kifejezték; mélyen és búsan hat ez ismert, ez egykor oly kedves szózat lelkeinkre; de ugyanazon élet iskolája, melyből ő nemzete közvetlen szenvedéseitől távol élve tanult, megleckézte azon most élő nemzedéket is, mely honszeretettel vetette életét a halál kockájára az 1848-diki véres harcokon, s mely honszeretettől áthatva, tette azon engedményeket, melyeket belátása szerint a hazától, az idők, az európai viszonyok s magának a nemzetnek annyifelől fenyegetett állapotát követeltek, s mely az önvédelem szükségzete közt előtte ma nem vesztés, hanem lényeges vívmány gyanánt tűnik fel.

Meglehet, a nagy többség csalódik; de ki mondhatta valaha magát csalhatatlannak, s ki biztosíthat, hogy a kevesebbségnél, vagy egynél van az igazság?

Kolozs megye felső kerülete halálirata Deákhoz.

(Ányujtatott Zeyk K., újon választott követ által.)

Mélyen tisztelt hazánk fia!

Az ige: „Magyarország nem volt, hanem lesz” készült testté válni. — Ha nagy volt a jós, a ki e szavakat látnoki lélekkel kiejtő, bizonyára nem kisebb az, a ki e jóslatot teljesedése felé vezeti.

És ez te vagy. Te, a ki megszólalt hűsvétkor, s szavad egyértelmű volt a „resurrexit” fel. Erősítéd a nemzet hitét s ezzel fokozád ki-tartó erejét;

bizalmat öntél az uralkodóra s tette serkentéd;

megingtatd elleneinket s a két első közre-munkálásával megtöréd őket.

Ennyi munkásság méltán halálra kötelezi hazánk minden szabadságszerető fiát, s mi, mint egy olyan ország rész fia, a melyet nagyobb testvérétől balsorsa több századon át elválasztva tartott, — mert e válaszfal ledöntésében teljes erőtől kiejtéd: kétszeres örömmel nyilváníttuk azt szívünk mélyéből.

És ha edes köteletségünk teljesítésében tan késtünk, el nem maradtunk. Ki nem maradhatánk azon chorusból, a mely hozsannát kiált néked;

néked, a ki annyi jelesünk felett tündöklő fényes elméd, mely bölcseséged, nagy tudományod s önzéstelen hazafiságod által.

Legyen áldott eddigi munkásságod, legyen áldás ezután lépteiden, s a ki a Gondviselés lát-bató kegyelme adott nekünk, tartson is meg mind-nyájunknak, hogy nagy munkád edes gyümölcseit sokáig élvezhesd közösen imádot hazánk minden fiával.

És e szerény lap legyen azon élő fán, a mely egy nemzet ültetett örök dícsőség emlékére, — egy soha nem halványuló levél, a mely nem igényel többet, mint hogy méltányold, hogy ő is segített a lombozatot teljessé tenni.

Mély tisztelettel

Kolozs megye felső kerülete polgárai.
(Következik 802 aláírás.)

Országgyűlési tudósítás.

A főrendiház ülése május 31-én.

Elnök: Majláth György országbíró; jegyzők: b. Majtényi László, gr. Sztáray Antal; a kormány részéről jelen volt: b. Wenckheim Béla belügyminiszter.

Joannovics György, a képviselőház jegyzője, áthozza az elfogadott közügy törvényjavaslatot, valamint az arra vonatkozó jegyzőkönyvi ki- vonatot, melyet felváltva b. Majtényi László és gr. Sztáray Antal olvasnak fel. A tárgyalás holnap d. e. 11 órára tüzetik ki.

Elnök kéri ezután a házat, hogy Szláv József államtitkár és képviselő helyett, ki kivált a házból, új jegyzőt válasszon; mire a szavazás azonnal megtörtént. Az eredmény holnap közöltek. Utána b. Majtényi László főispán szólalt fel s azt jegyzé meg, hogy mintán jegyzővé lett megválasztása óta a főispáni karban tetemes változások történtek, s a főrendek talán más jegyzőt akarnak választani; megköszöni azon bizalmat, melylyel a főrendi-ház irányában mindeddig viseltetett s vis- szalép állásáról; mire a ház egyhangulag újra meg- választá jegyzőnek.

A gyűlés 3/4 órakor oszolt szét.

Az alsóház ülése május 31-én.

Elnök: Szentiványi Károly; jegyző: Ocsvay Ferencz. A miniszteri padon: gróf Andrassy Gyula miniszterelnök úr, b. Eötvös József, Gorove István, gr. Mikó Imre miniszter urak.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesítettik.

A beérkezett irományok közt van Zmeskál Mór Árvegyező alsó-kubini kerületében és gróf Zsigray Fülöp a mura-szombati kerületben meg- választott képviselő megbízó levele; továbbá Fáy Gusztáv képvis. Gömör-megyében és Mocsary La- jos képvis. Borsod-megyében megválasztott alispánok- nak képviselői állásukról való lemondása.

Zichy Antal képvis. mint az állandó igazoló bizottság előadója, előterjeszti e bizottság véleményét Boros Pál és b. Mednyánszky Dénes képviselők választásáról. Mindkét képviselő a szo- kások határidő fentartásával igazoltatik, és Boros Pál a hatodik, b. Mednyánszky Dénes a hetedik osztályba soroltatik.

Napirenden van a keddi ülésben két ízben elfogadott törvényjavaslatok fölötti végleges szava- zás. Ez megtörténik mind a négy törvényjavaslat nagy többséggel, a miniszterek kinevezéséről és a nemzetiségekről szóló javaslat majdnem egyhan- gulag véglegesen elfogadtatik. Az elfogadott javasla- tok szokott módon fognak a főrendi-házzal kö- zöltetni.

Ezután Joannovics György képvis. mint a koronázási hitlevél tárgyában választott országos küldöttség jegyzője, következő jelentést olvas fel:

Jelentése a koronázási hitlevél tárgyában kiküldött országos választmánynak az országgyűléshez.

Midőn a koronázási hitlevél tárgyában kikül- dött országos választmány f. évi május 29-én meg- alakult, mielőtt hozzáfogott volna a koronázási hit- levél elkészítéséhez, melynek bevezetésében a trón- változás okának megemlézése nem mellőzhető, fel- hozatott, hogy ő Felségének V. dik Ferdinándnak a trónról 1848. december 2-án történt lemondására és a lemondási okiratokra nézve, melyek a 61 ki országgyűléssel közöltettek, azon országgyűlés ag- godalmakat fejezett ki, s ezek megszüntetését ki- vánta ő Felségétől két rendbeli felirattal:

Amaz okiratokat az 1861-diki országgyűlés magyar közjogi szempontból formájukra nézve hiá- nyosaknak nyilvánítták, mert midőn ő Felsége V.

Ferdinánd 1848-diki évi december 2-án a császári koronáról lemondott, nem adott ki külön okiratot az iránt, hogy a magyar koronáról is lemond; — lemondásában pedig Magyarországot külön meg sem említette, hanem csak általános lemondásba foglalta s arról Magyarországot külön nem érte- sitette; — hasonlóan Ferencz Károly főherczeg ő Fen- sége sem értesítette Magyarországot arról, hogy már 1848-ban lemondott azon örökösödési jogáról, mely ő Felségének V. dik Ferdinándnak a trónról való lemondása után a sanctio pragmatica értelmé- ben illette volna.

Az 1861 ki országgyűlés az ország jogainak jövődő biztosítása céljából ama forma-hiány utó- lagos pótlását, és a Magyarországhoz külön inté- zendő lemondási okiratok kieszközölését kérte ő Fel- ségétől, hogy azokat országgyűlésileg tárgyalhassa, törvénybe iktathassa s ekképpen az ország utólagos hozzájárulását is kifejezhesse; tiltakozván egyszer- smind a lemondások általánoságából Magyarország alkotmányos önállása csorbitására vonatkozó minden következtetés ellen.

Az országgyűlésnek ismételt felirataiban föl- terjesztett kívánataira még eddig megnyugtató vá- lasz nem érkezvén, az országos választmány fel- világosítást kért a miniszteriumtól, hogy történt-e sikeres lépés az ország mondott kívánatának kielé- gitésére, vagy legalább fog-e legközelebb történni?

Miniszterelnök úr e felszólítás folytán szóval is nyilatkozott, írásban is beadta nyilatkozatát, melyet /- alatt tisztelettel ide mellékel az országos választmány, azon kéréssel, hogy mintán nem érzi magát feljogosítva, az ország említett kívánatai fölött, melyek a lemondásra vonatkoztak; s az 1861 ki országgyűléstől ismételve fölterjesztettek, határozni, mert csak az országgyűlés mondhatja ki megnyugtatót azokra nézve, mik a miniszterelnöki nyilatkozatban foglaltaknak, — méltóztatassék az or- szággyűlés e tárgyat végzésileg eldönteni, hogy a koronázási hitlevélbe a trónról lemondást a szerint lehessen beiktatni.

Pesten, május 31-én, 1867.

B. Sennyey Pál, s. k.

az országos választmány elnöke.

Joannovics György, s. k.

az országos választmány jegyzője.

Gr. Andrassy Gyula miniszterelnök úr nyilatkozata.

A miniszterium a történet lemondásokban létező formahiányokat maga részéről is elismeri.

Mint hogy azonban az 1861 diki országgyűlés sem vonta kétségbe azt, mint valóságos s meg nem változtatható tény, hogy ő Felsége Vik Ferdinánd 1848. évi december 2-án a magyar trónról is le- mondott, de az ország jogainak létségben tartása s jövődő biztosítása tekintetéből azt kívánta, hogy minden innen vonható következtetések elleni óvása, ugyszintén az országnak ezen lemondáshoz való utólagos hozzájárulása magában a törvényben ki- fejeztessék.

A miniszterium azon nézetben van, hogy ezen formahiányok az oly hosszúra haladott idő után legezéltirányosabban aképp volnának pótolhatók, és az 1861 ki országgyűlési határozat célja legbizto- sabbban az által lesz elérve, ha a törvényhozás egy — ez alkalommal alkotandó törvényezikben ő Fel- sége Vik Ferdinánd és Ferencz Károly főherczeg lemondását beiktatván, az ezen lemondások forma- hiányából netán vonható következtetések ellen óvá- sát kijelenti, jövőre pedig aziránti jogát fentartja, miszerint a trónlemondás ténye mindenkor Magyar- ország külön értesítése mellett és hozzájárulásával történjék.

Pest, május hó 30-án, 1867.

Gr. Andrassy Gyula, s. k.

E jelentés és az ahoz mellékel miniszteri nyilatkozat felolvastatván, Deák Ferencz képvis. azt indítványozza, hogy az mielőbb, ha lehet, még ma, nyomassék ki és osztassék ki a ház tagjai közt, s hogy a ház a holnapi ülésben vegye tárgyalás alá, nehogy az országos küldöttség munkálkodása hosszabb időre félbeszakíttassék. E helyesléssel fogadott indítványra Ma d a r á s z képviselő azt jegyzi meg, hogy e kérdés 1861-ki és mai tárgya- lása között nemcsak alak, hanem lényeges külön- ség is van, s hogy e szerint Deák Ferencz indit- ványának elfogadásában az ügy oly siettetését látja, mely a kellő megfontolást rá nézve lehetlenné tenné. Azért legalább is egy napi időközött kér. (Helyeslés a szélső baloldalon.) E nyilatkozat után percznyi szünet támadván, elnök fölteszi a kérdést, és a ház több tagja szavazásra áll fel. Ezalatt azonban Deák Ferencz, mint indítványozó, ismét szót kért, és az elnök, ki a kérdés fölvetése alatt ezt észre

nem vette, még a szavazás végbemenetele előtt Deák Ferencz képviselőnek adja a szót, ki Madarász képvis. felszólalására felel, azt mondván, hogy a kérdés nem új, s hogy csak arról van szó, vajlon a ház megnyugszik-e a miniszterium nyilatkozatában. Ez nem igényel oly hosszú megfontolást, s szóló azt hiszi, hogy éppen Madarász képvis. e kérdés megfontolására alig fog két óránál többet fordítani. (Helyeslés. Madarász képvis.: De igen!) Különben, ha éppen kívántatik, szólónak az ellen nincs ellenvetése, hogy a tárgyalás vasárnap délután történjék.

E nyilatkozatra hosszabb, élénk vitaközlés támad. Gr. Keglevich Béla azt mondja, hogy a kérdésről már megtörtént a szavazás, tehát Deák Ferencz képviselő szabály szerint már nem szólhatott hozzá.

Deák Ferencz képvis.: Az elnök úr csak a kérdést tette fel, és én a szavazás előtt szólottam. Ha még azt is ki akarják zárni az urak, hogy ily forma-kérdésekhez mondhaszon valaki valamit, mielőtt a szavazás megtörtént, akkor tanácskozássainak valóban nem lesz olyan folyama, melyet az ország érdeke megkíván. Felszólalásom abból állott, hogy én a felolvasott jelentésnek holnap fölvételeit kívántam. Meglehet, hogy a többség ezen indítványt elfogadta volna. Egy képviselő azonban felszólalt, előadván, hogy neki aggodalma van — meglehet, hogy több képviselőnek is van, és hogy időt kívánunk a megfontolásra. Ha én már most a magam részéről azt nyilatkoztam, hogy én abba szívesen megegyezem, mert én minden ember tanácskozási szabadságát respectálok, akkor valóban nem méltányos, ha valaki azt hozza fel, hogy már el is kezdett a szavazás és így nem lehet többé szólni, és ez éppen azért nem méltányos, mert a méltányosságot mások nézetei iránt így visszautasítani nem tartom helyesnek. (Élénk helyeslés.)

Gr. Keglevich Béla képvis.: Nem tudom, egyáltalában van-e joga valakinek egy kérdéshez kétszer is szólni (nagy zaj); de ha van egynek joga, akkor másnak is van joga hozzászólni egy dologhoz. Nekem is van tehát jogom szólni.

Kállay Ödön képviselő: Ha egynek van joga szólni, a másoknak is van. A mult alkalommal Búszorményi képviselőtársunktól vonatott el a szó, midőn másodszor kért szót (Nagy zaj; helyeslés a szélső baloldalon.)

Elnök: Bocsanatot kérek, én azonban nemcsak Búszorményi képviselő úrtól, hanem hasonló oknál fogva más képviselő úrtól is megvontam a szót. Egyébiránt mi a fenforgó tárgyat illeti, az igaz, a kérdést feltettem; de szavazás még akkor nem történt. (Jobb oldalról: Ugy van!)

Deák Ferencz képvis.: Szabad-e Kállay Ödön képviselő urnak megjegyzését úgy tekintenem, mint személyes megjegyzést, és megengedi-e nekem a ház, hogy feleljek? Ha nem szabad, akkor nem szólok. (Szabad! Halljuk!)

Kállay Ödön képvis. (közbeszól): Méltóztassék megengedni a t. képviselő urnak, de tisztelettel válaszolom, ha a ház szabályai állnak az egyik oldalra, úgy tartassanak meg azok a másik oldalra is. Miután számtalanszor történt, hogy közülünk akart szólni valaki és ez nem engedtetett meg, kérem, tartsuk meg a házszabályokat, mert egyik képviselő a másik felett több joggal nem bírhat.

Deák Ferencz képviselő: Csak azt kérdem, mivel ez egyenesen én reám és személyemre vonatkozott, van-e jogom éppen a házszabályok szerint szólni? (Halljuk.) Ha van, akkor Kállay képviselő urnak észrevételére egyszerűen azt jegyzem meg, hogy én indítványozó voltam, az indítványozónak pedig másodszor is van joga szólni (Helyeslés.) Ez benne van a ház szabályaiban. És mivel az én észrevételtem Keglevich gr. szavaira vonatkozott, — tehát személyes volt; kétségtelen, hogy neki is volt joga másodszor szólni, és ha ebben meggátoltatt, ez helytelenül történt.

Elnök erre fölteszi a kérdést, s a ház többsége a mellett nyilatkozik, hogy a jelentés holnap délutáni 4 órakor tárgyalassék.

Madarász képvis. az elnökhöz azon kérdést intézi, vajlon biztosíthatja-e a képviselőket arról, hogy a jelentés nyomtatott példányait ma délutáni 4 óráig megkapják?

Elnök felel, hogy az órát nem képes meghatározni, hogy azonban az irományok minél előbb és ma fognak kiosztatni. Egyszersmind kijelenti, hogy a jelentés a főrendi házzal is közöltetik. Bónis Sámuel képvis. azonban ezt, mint a ház kezdeményezési jogának mellőzését ellenzi s azt kívánja, hogy a jelentés csak akkor közöltessék a főtendekkel, midőn a képviselőház arról már határozott. A ház elfogadja e véleményét. Végül több képviselő kívánatára az ülés zárt tanácskozássá alakult.

Legközelebbi ülés holnap.

A felsőház június 1-sőjén d. e. tartott ülésében gróf Zichy Ferraris Bódog indítványára a közönségi törvényjavaslat általános és pontonként elfogadtatott. A délutáni ülésbe a képviselőház jegyzője áthozván az elfogadott négy törvényjavaslatot, azok felolvasattak, s tárgyalásuk a hétfői ülésre tűzött ki.

A képviselőház június 1-sőjén napirenden volt a koronázási hitlevél tárgyalása kiküldött országos bizottmányának a trónelmondás ügyében

tett jelentése. Három indítvány adatott be: egyik Madarász József, másik Tisza Kálmán, a harmadik Pulszky Ferencz által. Pulszky indítványa következő: „Nyilatkoztassa ki a ház, hogy a miniszteri felvilágosítást megnyugvással elfogadja és megbizza az országos választmányt, hogy ennek értelmében egyrészlől a királyi hitlevetet elkészítse, másrészlől oly törvényt hozzon javaslatba, mely a miniszteri javaslat értelmében az ország jogait védje.” Ez indítvány elfogadtatott, ugyszintén Bónis indítványa, miszerint az orsz. bizottmány a törvényjavaslatot a koronázási hitlevéllel egyidőben terjeszse elő.

Hivatalos közlemények.

(A „Budapesti Közlöny” után.)

A magyar királyi igazságügyminiszter által a pesti magyar kir. e. f. jüvedéki törvényszékhez: Vári Szabó Antal megye-törvényszéki ülnök, a budaihoz Papp József megye-törvényszéki ülnök, a vácihoz Lesták Adolf megyei t. alszolgabíró, a pozsonyhoz Andrassy Dénes, a nyitraihoz Thuróczy Bálint, a győrihez Harezy Károly megye-törvényszéki ülnökök, a szegedihez Bene Imre volt törvényszéki tanácsos, a munkácsizhoz Horváth Alajos megyei t. főügyész, a rózsabegyhez Tholdt József megyei volt főbíró, a temesvárihoz Verzár József megyei törvényszéki ülnök, az újvidékihez Alexis György városi tanácsnok, a nagy-váradhoz Lakatos Károly megye-törvényszéki ülnök, a nagybecskerekhez Gyertyánfi Gyula megye-törvényszéki ülnök, a nagykanizsaihoz Vlasitz Antal h. ügyvéd, a szebenihez Haas Antal, a szászvárosihoz Jahn József, a brassóihoz Schnell Károly, a beszterceihez Alzner János tanácsnokok, és a kolozsvárihoz Mátfi Károly megye-törvényszéki ülnök, eddigi hivatali állásaik megtartatása mellett jüvedéki törvényszéki ülnököknek neveztettek ki.

Földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán Reitz Frigyes bányakapitányt az említett miniszteriumhoz osztálytanácsossá nevezem ki; megengedvén egyúttal ugyanannak, hogy a f. évi febr. 20. kelt elhatározással adományozott főbányatanácsosi címet ezután is viselhesse.

Kelt Schönbrunnban, 1867. évi máj. hó 25.

Ferencz József, s. k.

Gorove István, s. k.

földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán Keleti Károlyt az említett miniszteriumhoz osztálytanácsossá nevezem ki.

Kelt Schönbrunnban, 1867. évi máj. hó 25.

Ferencz József, s. k.

Gorove István, s. k.

földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán Luger Károlyt, Danielik Józsefet és Csimploneriu Athanást az említett miniszteriumhoz titkárokká nevezem ki.

Kelt Schönbrunnban, 1867. évi máj. hó 25.

Ferencz József, s. k.

Gorove István, s. k.

földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

A m. királyi igazságügyminiszteriumhoz gyakran érkeznek táviratok magán egyénektől, leginkább Erdélyből, a melyekben majd az ítélet felüggasztása, majd az elrendelt végrehajtás betiltása kérelmeztek.

Nem is említve föl azt, hogy a perorvoslatok a fennálló törvények és törvénykezési eljárás szerint nem az igazságügyminiszterium, hanem a rendes bíróságok jogköréhez tartoznak, s hogy az igazságügyminiszterium felügyeleti joga nem az ügyfolyam megszakasztásában, sőt éppen abban áll, hogy az igazságszolgáltatás gyorsasága és pontosága fölött őrkdjék: kellő felvilágosítást egyszer mindenkori figyelmeztetik a közönség, miszerint ily magán táviratok, melyeket akárki áll név alatt is feladhatna, annál kevésbé vehetők figyelembe, mivel azokból az ügy állása s a fenforgó körülmények iránt oly tájékozás, mi nélkül alaposan és biztosan intézkedni nem lehetséges — nem merithető.

Kelt Pesten, 1867. évi május 27-kén.

A m. kir. igazságügyminiszteriumtól.

A közmunka és közlekedési magyar királyi miniszter: Kléh Kálmánt, Schmiedt Ferenczet Schneider Alajost, első rendű segédmérnökökké; Eilers Frigyes, Fábian Jánost, Hajnal Antalt másodrendű segédmérnökökké;

Eckermann Edét és Ney Bélát mérnökgyakornokokká; Stöckl Alajost, Bozoky Istvánt, Szilberleitner Bélát segédhivatali aligazgatókká, és

Leutner Károlyt térkép- és könyvtári aligazgatóvá nevezte ki.

Hirdetmény.

Folyó évi június 1-jétől a levelek és kereszt-kötési levél-posta küldemények úgy, mint az előfizetés útján megrendelt, a szerkesztőségek által feladandó hírlapok szétküldésére, új levél- és hírlapjegyek és jeggyel ellátott levélborítékok fognak használatba hozatni.

E részben a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar királyi miniszterium a következőket hozza köztudomásra:

1. Az új levél- és hírlapjegyek, valamint a jeggyel ellátott levélborítékok, ő Felsége arczképét viselik.

2. A levél- és hírlapjegyek, valamint a borítékok „szinte” ugyanaz, mint a jelenleg forgalomban levőké.

3. A jelenleg használatban levő levél- és hírlapjegyek úgy, mint a jegyes borítékok még június 15-ig érvényben maradnak. Június 16-tól kezdve pedig a régebbi jegyekkel ellátott levelek és kereszt-kötési küldemények, valamint azon levelek, melyek a régi jeggyel ellátott borítékokban adatnak fel, mint nem bérmentesítették fognak kezelteni.

4. A használaton kívül helyezendő levél- és hírlapjegyek és levélborítékok június hó 15-ig a postahivataloknál új jegyek és új borítékokkal kicserélhetők; ezen határidőn túl kicserélésnek nem lesz helye.

5. A levél- és hírlapjegyek, valamint a jegyes borítékokra nézve fenálló szabályok, a mennyiben ezen intézkedés által nem módosítottak, továbbra is érvényben maradnak.

Pesten, 1867. évi május hó 28-kán.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumtól.

A m. kir. belügyminiszteriumhoz tiszteletbeli fogalmazó-segédékké kinevezettek: Berczik Árpád, Bolyó Károly, Gyene Gusztáv, Keszler Antal, Pernöfy János, Szügyényi Béla és Szuborics Manó.

Hogy azon alkotmányos ünnepélyeknek, melyek a nemzet által ő cs. s ap. kir. Felsegeik, a király és királyné dicsőséges megkoronázásának alkalmából rendeztetni fognak, egy a tanárok és tanítók, mint a tanuló ifjuság tanui lehessenek: megengedem, hogy a majdan hivatalosan közzétendő koronázási s azzal összekötött ünnepélyek napjai, az ezeket megelőző és követő egy-egy napokkal együtt, Magyarország összes tanintézetiben szünidővel ünnepeltessenek meg.

Budán, 1867. évi május 30-kán.

B. Eötvös József, s. k.

vallás- és közoktatási m. k. miniszter.

Levelezés.

Segesvár, május végén, 1867. (Kir. biztos ő nmlga körutja.) Folyó május hava 25-kén reggeli 10 órakor érkezett meg gróf Péchy kir. biztos ő nmlga Segesvár városába.

Segesvár városának az unio és magyar kormány iránt rokonszenves polgársága különválva hivatalos közegeitől, politikai meggyőződésének, vonzalmának, de óhajának is nyilvános jeleit épp oly tapintatos, mint erőlyesen fűnteté föl, midőn a tanácsnak szokásos elfogadása és testületiüknek bemutatása mellett ő nmlga megjelenése feletti örömet taraczkok durrogása, magyar háromszintű és szász nemzeti zászlók lobogtatása alatt nagyszámúval megjelenvén: az e napokban országgyűlési követül választott Fábrius Károly úr által a kir. biztos ő nmlgát velős beszéddel üdvözlöttek.

Szóznok hivatkozva ő nmlga azon fölhívására, melyet Erdélynek minden rendű és állású lakosai, szülötte földünk újjáalakulásánál közremunkálására és meleg segítségére felhivattak, elmondá maga és választóik nevében: mily magas örömmel ünnepelék meg három hóval ezelőtt a felelős magyar kir. miniszterium kinevezését; nyilvánítá, hogy ő nmlgát a szász földre tette ez első belépése alkalmával örömei érzelmek közt és ihlettséggel a legszívesebb istenhittel fogadják; nyilvánítá, hogy ő nmlgát annál nagyobb öröme és lelkesedéssel fogadják, mentől hűbben és biztosabban remélik kegyes közbenjárását azon kiváló ellentétnek alkotmányos utoni siető megoldásában, mely ellentétben jelenleg a körülmények mostoha viszonyai és a jelenkor igényeinek már többé meg nem felelő alkotmány által helyhez van.

Azon meggyőződésben, hogy polgársági igényeiket az 1848 előtti szász földön alkotmányraírt visszatérés már többé ki nem elégíti; azon határozott meggyőződésben, miszerint a szász földnek lakosai, polgári egységére nézve, a polgári jogoknak ezélszeri és a felelős kormány-rendszerrel meg egyezhető visszaállításra szorgosan szükséges; azon erős meggyőződésben továbbá: miszerint egy teljes jogú polgára a szász földnek, a magyar korona államának is mindenkor erőlyes, alkotmány-hív, hazaszerető polgára volt és leend: bátorodnak az itt összegyűlt s hazánkért lelkesedett polgárai Segesvárnak ő nmlgát, mint polgári jogai alkotmányos visszaállításának forrón várt közbenjáróját háromszoros felkiáltással üdvözlöni: Eljen ő Felsége apostoli királyunk! Eljen a felelős magyar királyi miniszterium! Eljen kir. biztos gróf Péchy Manó excellenciája!

Mire ő nmlga körülbelül következő szavakkal válaszola:

Igéri a loyaltás e nyilatkozatát ő Felsége elébe juttatni, a polgárság több kívánalmainak pedig a jelenbe mlküldő országgyűléstől várható óhajok szerinti teljesülési reményét nyújtja. *)

Mire a magasan lobogó nemzeti zászlókat követőleg, ő nmlga alig egynegyed órai utazás után a fejéregyházi batárfizélen nemes Felső-Fehérmegye birtokos értelmisége többjei: román főpapok és köznép által a gr. Haller Ferencz úr vezetése alatt elragadó lelkesedéssel fogadták, hol e magas vendég megérkezétre várók közül elsőbb mlgos Horváth János úr fogadta a kormányzó királyi biztos ő nmlgát, kit hazánk Mózesének nevezte, kitől sován reményünk jogosít várni az abszolutizmus nehez jármától megszabadításunkat. K. A. hazánk jeles orvosának tanát, ki éles bölcsesége által fölismerve a betegség okait, kitapogatva az úttereket, számot vetve az előzményekes jelennel, képes a gyógyszerket gondosan megválasztani és helyesen alkalmazni, hogy a bekövetkezett javulat üdvöt áraszson e dicső hazánkba.

Ő exelja pár szavakban helyeslé a szóznok úr nyilatkozatát és mondá: „Helyes az elnevezés, úgy jöttem be, mint orvos, ki a beteg körül minden szükségset követendő, hogy a gyógyszerek helyesen választassanak; de egyszersmind reményt nyujtok arra, hogy a javulat hamarabb bekövetkezend, hogyssem mint jelenben reméltetik, ezt felelős magyar kormányunktól várhatni.”

Erre, az anyni nehéz éveken át hön óhajította, a felelős magyar kormány képviselője látásán: határtalan örömtől meglepetett meleg keblű gr. Haller Ferencz úr kevés, de jól választott szavakra szorított üdvözlöte, hol mondva vala az is: itt veszi kezdetét ns. Felső-Fehérmegye és saját birtokom kezdete, hol nmlgod előtt ns. Felső-Fehérmegye birtokos értelmisége, a magyar királyi kormányrészi szász urakkal egyesülve, mint „tisztelgői állanak. Nem halaszthatom hálás köszönetemet nyilvánítani nmlgod azon kegyeleért, midőn előbb nevezem egyesültünk által meghívásunkat méltóztatott elfogadni, s ezáltal bennünket e magas szerencsének részesévé tenni.

Mit a kir. biztos ő nmlga hasonló meleg szavakkal fogadva mindenki szerékre pattana: e szerérek láncszorozata, csörömpölése, a durrogó taraczkok, ünnephangoztatások, a több zászlók fenneni repkedő lobogtatások közt érkeze meg e magas vendéget követő díszes kíséret, a már több századokat túlt feléregyházi kastélyba, hol szakadatlan munkás szorgalom, a megtörhetlen rend és esin mindent szokott rendin tart, hol e ház ura, asszonya és urhölgyei, úgy kötelezett tartozékaik mindenki legelsőbb, legfőbb vágya azon boldogító örömet megnyerni, a büszkeséget kiérdemelni, melyet a rábizottak hű, haladéktalan és semmi hiányt fenn nem hagyó, jól végzett szokott megadni.

A hagyományos magyar vendégszeretettel, kiválólag feltűnő szíveséggel fogadtott vendégek a díszes teritéktől gazdag asztalhoz vezettetének, hol a 70 teritéktől asztal is alig bír a három nemzetet képviselő egyéniségeket elfogadni, csakhamar megkezdetének a poháremelések: elsőbben is, örömetében áradozó gr. Haller Ferencz úr, a Felségesen uralkodó apostoli királyunkért ürté tele poharat, óhajta szerencsés uralkodást, hosszas életet és évszázadokra átható fényes, dicsőséges hírnevet. Másodikat: segesvári Baezon József, mint a forrón szeretett közös hazánk helyreállítási művének egy szerény napszámosa mondá: mind a mellett, hogy ezen munka vezetőit szívemnek legmélyebb hálájával tisztelni szoktam; nem feledhetem minden hazafi érdem felett dicsőíteni azon mindenható aegist, mely alatt egyedül sikerülhete a magyar nemzetnek és dicső vezetőinek a mivelt világ elismerő és buzdító részvéte mellett szinte megtörésig feszített erővel honunkat végromlástól megmenteni. Midőn ezen aegist azon józan, általános polgári szabadságban találom, mely egyedül képes minden időben hazánk minden rendű polgáraiban önmegtartadást és feláldozást előidézni szabadjon nekem fölkiáltanom: Eljen és viruljon ezen érdekeiben és nemzetiségében elszigetelt imádtott magyar hazánk egyedül megtartani képes szabadság szellem e minden körökben és minden téren örök időkre éljen a magyar baza!

Harmadiknál: luther. pap és országgyűlési követ: Fabriezius Károly mondá: A szász nemzet századokon át Magyarország királyai alatt szerencsés napokat éle és a magyar szent korona általalma egy kitűnő tagjának nevezteték. Többszöri vészteljes elszakadás után Erdélyre nézve megint eléjőve az idő, melyben ezen szülőföldünk Magyarországgal megint szoros kapcsolatba lépjen, s hogy ezen összeköttetés most a kormánynak is komoly szándoka, bizonyítja excellenciának küldetése ez országba. Az öröm teljes üdvözlöte, melyben excellenciát a szász földre léptekor részeltete, szóló bizonyítéka annak, hogy a szász polgár is remény-

*) A segesvári luth. papság nevében tiszteleg beszédet fölisztalendó Schuller Mihály úr tartá, melyből kiemelésem legméltóbb a klérus politikai hitének, elvének vallott következő szavak: „Ezen klérus tradicionális politikájánál fogva, valamint eddig, egy tovább is a viszonyok változása után is a választás és szavait követés és követendő: azon felsőbbétség engedelmességét, melynek hatalma van feletté. A miről kéri a magyar kormányt értesíteni és a klérusnak tetteiből, nem pedig a pártoknak kiállításából szereznit meggyőződést.”

nyel és bizalommal néz elébe honunk szerencsét jósló jövőjének; óhajja, miszerint excellenciád belátásának sikerüljön hazánk állandó boldogságát eszközölni. Éljen nagyméltóságod!

Negyediket: segesvári g. n. e. esperes Boy Zaharia tisztelendőse emel, hol 1848-at a Babel tornya építéséhez hasonlít, melynél minden népek, nemzetek és nyelvek összefaragva valának; örömet nyilvánít a jelennek megjöttén, most már megértették és értik egymást a nemzetek, felismerték a célt, s reményét fejezi ki a szeretettel teljes testvérisülés létrejöttéhez.

Következő poharat emelte: Muhai Csiky József, mint időn, enyészeten tuli végtelen hálankra érdemes, legnagyobb magyar emberünk: Deák Ferenczet életé.

Többen emelnek még poharakat mindhárom nemzetiség részéről, s ezek közt Bacon József: Nemzetekről és egyesekről az állítatik, hogy vesztüknek legtöbbször oka az, hogy feledni és tanulni nem tudnak. Feledjük mi Erdélynek és particularismusának napontai fölemlítését és tanuljuk meg a bizodalom és szeretetteljes nevezetét: közös magyar hazánk!

Az érett térfini megfontolás, józan számítás szülte komolyság mellett is vig kedélyű vendégek bár edesjöl találák magokat a gazdag asztal mellett, az emlékező s gondot tartó tehetségben is oly gazdag Haller Ferencz gróf úr nem feledve magas vendége mai nap hova utazó szándokát, még egyszer poharat emel: megköszöni a kormányzó kir. biztos ö nmlgának ez ősi kastélyba betérését; kívánja, hogy ez utazásában mindenütt szerencse kövesse, és óhajja, hogy dús tapasztalatának, bölcs belátásának sikerüljön a kitűzött célt hazánknak, nemzeteknek, minden rendű lakóinak állandó boldogságára eszközölni, hogy évszázadokon át e siker élvezete örömeiben illetett nagylellettel emlékezzenek azok, áldhassák és áldják nmlgának e bércezes kis hazánkba beléptét.

Mit ö nmlga meleg szavakkal és barátságos kézszerűséggel köszönte meg.

Ezután szünni nem akaró éljenek hangzása közt az étterem odahagyaték.

A kir. biztos ö nmlga szívélyes búcsút veve a grófi család mindenikétől, kik oly határtalan szívesen fogadták; búcsút veve a tiszteletére összesereglett papság, megyei birtokosság és városi szász uraktól, s míg előáll a szekeréhez juttat, megnyugvást jelző szemlét tartva a kastély udvarán széles örömeiben vigadó román és magyar földész nép háromszözi zászolt lobogatót tánczra keltén.

Ezzel az egymás után rohogó kocsik elszállíták a tisztelt és kedves vendéget, az itt megjelentek mindenike Udvarhelyszék határáig kísérve őt, kihez annyi szép remény és boldogító jövőnk valósulata van kötve. Áldás kísérje!

Bodosi J. Daniel. *)

Brassó, május 29-kén, 1867. (Kir. biztos ö nmlga fogadtatása.) — Királyi biztos, gróf Péchy ö nagyméltósága folyó hó 27-én érkezék meg városunkba. Fogadtatása fényes ünnepélyességgel ment véghez, miről röviden csak annyit említtünk meg, hogy már kora reggel úton-útfélen feszülten várta a kíváncsi népsokaság a magas vendég megérkezését; azonban ö nmlga, miután Szentgyörgyre is későre érkezé meg, csak 1 órákor érkezete meg az eleibe kiment városi küldöttség és lovas banderium kíséretében. Minelyt a tarackdörgések hirdetni kezdék magas vendégünk megérkezését, azonnal zúgni kezdének az egyházak harangjai is. Három diadalkapu vala ö nmlga tiszteletére emelve, s az útát, melyen áthaladt, mindenütt nagy néptömeg s zászlókkal kísérelgett ezekhez s iskolák fiai és leányai vevék körül; az utcáik épületei pedig úgy tömve valának nemzeti és mindenféle színű lobogókkal és szünyegekkel, hogy akár melyik magyar városnak is díszére valhatott volna az ilyen külföldi. A mint királyi biztos ö nmlga a jelenleg üresen álló generalis lakba beszálla, azonnal megkezdődtek a tisztelgések, legelől ment a városi tanács, főbíró Fabriczius Frigyes vezetése alatt, és azután a városi és vidéki kommunítás, mire a többi világi és egyházi testületek tisztelegtek. Az oláhok, esperes Petrik vezetése alatt, német nyelven üdvözölték ugyan ö nmlgát, de üdvözletük végeztével egy memorandumot nyújtának át királyi biztos ö nmlgának azon kérelemmel, miszerint méltóztatnék át királyunk ö Felsége elébe felterjeszteni. Biztos tudomásunk szerint ezen memorandum nem tartalmaz sem többet, sem kevesebbet: Dr. Ratzin-féle ovationál.

A tisztelgések hosszú sora után a diszebed következett a No 1 szálloda fényesen berendezett nagytérképében, melynél mintegy százötvenen vevék részt. Ezen diszebed elég kedélyesen és vígan folyt le, s a pohárköszöntések sem maradtak el. Legeredetibb volt szabadelvű barátunk Wächter Frigyes pohárköszöntése, mely alkalommal ö a szász regulatív punctumok eltörlésére írt poharat. Baritit pedig az armádiát köszönté.

Mintegy 6 órákor vége lévén a diszebednek, királyi biztos ö nmlga kocsira ülve több nyilvános épületeket tekinté meg. Esti 8 órákor az egész város ki lön világítva, s mintegy 9 órákor egy hatalmas fáklyásmenet közeledék ö nmlga szállása felé, hol az itten állomásozó Gondrecourt gyalog

ezred zenekara hallatá működését; később pedig az ulánus ezred zenekara játszott egy néhány igen szép darabot, s az idevaló dalárda is hallatá magát. Wächter Frigyesnek itten tartott alkalmi beszéde igen talpra esett volt, mit királyi biztos ö nmlga is meleg szavakkal viszonzta.

A mi a világítást illeti, csak annyit jegyzünk meg, hogy az oláh lobogókon és transzparenteken mindenütt olvastni lehetett ezen felirást: „Autonomia Transilvaniei, diaeta din 1867/4.”

Ezen kis tüntetés minket nem igen aggaszt, mert királyi biztos ö nagyméltóságának megjelenése, finom modora, jeles tapintata, s páratlan kedvessége sokkal jobb benyomást gyakorolt az itteni közhangulatra, hogysem ez egy csekély párttörődék eszejárásának meghódolna.

Királyi biztos ö nmlga másnap reggel Fogaras felé utazott. Teórhók Károly.

Körlevél a t. biztosió közönséghez.

Az első magyar általános biztosító társaság — Isten segítségével — a biztosító közönség egyre növekedő részvéte, s folytonos megtakarítások következtében oly szerencsés helyzetbe jutott, hogy 3.150.000 frnyi alaptőkéje mellett, a lefolyt üzlet év végén, a tüz- és szállítványi osztály részére fél millió, a jég osztály részére pedig 200.000 frnyi tartalék- és segédítőkéjét is már kiegészíthet. E kedvező eredmény, mely a felek irányában a kívánt biztosítékot tetemesen növeli, elősegél a társaság alapszabályainak azon rendelkezése is, melynél fogva az összes nyeresmények több mint egy harmada vagy is 35% volt évenként a tartalék- és segédítők megalakítására fordítandó. E szerint a nyeresemény oly jelentékeny része fordított a felek biztosítékul szolgáló tartalékaitok képzésére, „meny-nyit egyetlen egy társaság sem tart vissza jövedelméből e célra.”

E következő eredményt tartva szem előtt a társaság, ismét egy lépést tehet azon cél felé, melyet a jég elleni biztosítások megkezdésekor kitűzött, t. i. hogy a jég elleni biztosítást minél nagyobb körben terjessze; mit az által vélt megközelíthetni, hogy minjárt keletkeztekor leszállítá az azelőtt fizetett díjakat, s ez által a kisebb birtokok s kevésbé tehetősek részére is lehetővé tette a biztosítás jótékonyosságában való részesülést. Ugyanis:

Emlékezhettek a t. biztosítók, hogy társaságunk keletkezte előtt mily magas díjakat kellett fizetniük. Emlékezhettek, hogy társaságunk kezdetben azonnal, s később a gyűjtött statisztikai adatok alapján másodízben leszállítá a jégdíjakat.

Jelenleg a társaság egy újabb kedvezményben kívánja részesíteni jégkár ellen biztosító feleit, kiket jégkár nem érend, kik tehát kártérítést nem kapnak, a jelen üzletév tiszta nyereseményében fognak részesülni, azon esetre, ha termések a jövő évben is társaságunknál biztosítottak.

A nyereseménybeni részesítés akként történik, hogy a feltételt nyereseményrész, a következő évi díjfizetésekor a díjba fog betudatni. Ha azonban a díjilletőség kevesebbet tenne, mint a nyeresemény, melyben a fél részesítettnek, ez esetben a fél nem követelheti: hogy a fölség nek adassék, hanem ez a társaság javára marad. Ez által — nyeresemény esetében — a fél a rendes díjnál kisebb díjt fizetend már a következő évben és évről évre, ha a biztosítást folytatja, és ha nyeresemény lesz.

Egyelőre a feleket illető nyereseményrész a tiszta nyeresemény 20%-ja lesz; a tiszta nyeresemény pedig akként állapították meg: a jégdíjbérvételéből levonatnak: 1) a kárösszeg, 2) a kárfelelveteli költségek, 3) a kezelési költségek, minők a jutalékok, hivatalnokok fizetései, 4) az ezen jövedelmi ágra eső adó, 5) a költségben kettő illekezők. Az ezek leszállítása után fenmaradandó tiszta haszonnak 20%-ja vagy is ötödrésze a kártérítést nem nyert biztosított feleket illeti, s az által befizetett díjak arányában fog köztök felosztatni, vagy is, mint mondtuk, mindig a következő évi jégdíjfizetésbe bemutatni.

Hogy pedig az illető biztosító felek is tudhassák, mennyi esik rájuk a nyereseményből, évenként részletes kimutatások fognak a jégüzlet eredményéről a közönség elé terjesztetni, melyekben pontosan meg lesz határozva mind a biztosított feleket egyúttal illető nyeresemény, mind azon rész, mely a befizetett díjak 100 vagy 10 frjára esik. És hogy e nyereseményrészre minden biztosított fél számolhat: annál fogva remélhető, mert — mint mondtuk — a segédítők már kiegészítették, s ennélfogva az ennek alakítására szabályszerűleg elrendelt levonások megszűnnek. E nyereseményre kilátás lehet annál fogva is, mert ez újabb kedvezmény bizonyosan nagyobb elterjedést szerzend a jég elleni biztosításnak.

Ha tehát a nagyobbodó bevételek s szerencsés üzlet folytán a nyeresemény is nagyobbodni fog, a biztosító fél szintén mind kevesebb díjt fizetend a jövő években, és pedig nem csak azért, mivel a felek a nyereseményben részesülnek, hanem mert a közönség részvéteinek növekedése esetében a társaság újabb indítatva fogja magát érezni, hogy biztosított feleit több kedvezményben is részesítse. Ekként biztosított feleink, mint a jogtízlet nyereseményének osztályosai mind szorosabb viszonyba lépnek társaságunkkal. E viszony megerő-

sődése pedig természetesen maga után fogja vonni a tüzosztály üzletének is nagyobb kiterjedését, a mi majd — főkép ha a tüzrendőri viszonyok javulni fognak — oly helyzetbe jutandja társaságunkat, hogy a tüzelési biztosításoknál is több-több kedvezményben részesítse közönségét.

Tisztelettel maradtunk az első magyar általános biztosító társaság igazgatósága: Hajós József, alelnök, Mannó István igazgató, Lévai Henrik vezér-igazgató.

KÜLFÖLD.

FRANCZIAORSZÁG. Párisból írják a „Köln. Ztg.”-nak: „Budberg báró kijelenté, hogy Sándor ezár június 1-én délelőtti 11 órákor érkezik ide. A porosz király aligha jó július 16-dika vagy 17-dike előtt s e miatt sok gyanítás kering a közönség között. Azt találják, hogy ezen körülmény nem kedvez a békének, s nevezetesen politikai és finánczkörökben nem kevés a kételkedés száma. Victoria királynő, ki előbb Skóthorba és Balmoralba megy, szinte csak vagy hat hét múlva váratik, Ellenben lord Stanley és lord Derby e hó vége felé itt lesznek, s az amerikai külügyminiszter Seward úr is bejelenteté Dix tbk által, hogy meg fogja látogatni a kiállításat. Tegnap pedig Villeceux úr, a császár uti marsallja Bukurestbe utazott, hogy Károly fejedelemet sürgősen felkérje: jöne Párisba. II. Sándor ezár június 11-kéig fog fővárosunkban időzni, s tiszteletére két nagy ünnepély rendezetik, az első június 9-kén Versaillesban, a második Fontainebleauban, 12-kén reggel aztán elindul. A szultán kísérete, a „Patrie” szerint, koránt sem lesz oly nagy, mint hírlélek, Fuád pasa, három vagy négy hadsegéd, három kamarás és kevés szolgálati személyzetből fog állani.

„Az orosz követ Konstantinápolyban hasonló diszszel fogadtatott, mint Bourrée úr. A rendkívüli fogadtatás ugyanis, melyben pár hó előtt a francia követ részesült, reclamatiókat idézett elő, minek következtében határozatba ment, minden követet így fogadni. A „Figaro” majdnem betiltották, a miért a fejedelmi látogatások felett élezelt. Mert a cautióra nem kötelezett lapoknak politikáit nem szabad. Villemessant úr lapját úgy mentette meg, hogy rögtön letévé az 50.000 frankot, s így átváltoztatta politikai napilappá. Tegnap délután nagy ünnepélyességgel lepleztetett le a mont-morency-i temető lengyel részében Mickiewitz, a híres lengyel költő mellszobra. A szertartás felsőbb parancsra előbb tartatott meg, mintsem szándokolva volt, nehogy az orosz ezár tiltéte alatt történjék.”

Párisból május 28-ról a következő távirati tudósítás érkezett: Bécsből és Bukurestből érkező magán sürgönyök említik, hogy a román miniszterek bizonyos zsidók ellen erőszakos lépéseket tettek. Másfelől azonban hozzá teszik, hogy Franciaország közbenjárása következtében, melyhez Ausztria is csatlakozott, az illető rendszabályok azonnal meg lőnek szüntetve.

Abdel-Kader fiaival együtt 14 nap múlva Párisba fog érkezni a világkiállítás megsejmlésére; várják Hermann weimari hget is, a württembergi király sógorát, ki a württembergi kiállítási bizottság tiszteletbeli elnöke.

Éppen most hivatkozik a „France” egy cikében arra, hogy a luxemburgi ügyben tartott konferenciából elég hasznos tapasztalást meríthetett Poroszország arra, hogy háborus szándékot ne tápláljon s gunyosan említi, hogy a berlini kabinet mint törekszik Ausztriát szövetségre bírni, s végre kijelenti, hogy a tervezett orosz-porosz szövetség híre alaptalan.

OLASZORSZÁG. A „Movimento” írja: „Rattazi barátai, mint reméljük, ócsárolják őt, midőn azt mondják róla, hogy ezen miniszter nézete szerint, Olaszországnak nem lehet két királya, Victor Emanuel és Garibaldi, egymás mellett, és ha az utóbbi Aspromonténél megsebesített, most, ha újabban neki indít valamit, agyonlővetik.”

A milanoi lap következő levelet tesz közzé, melyet Garibaldi Carlo Foldi orvoshoz intézett, válaszul azon közleményre, hogy ez utóbbi a „milanoi és corpi santi kölcsönösen segélyző munkások együletének” elnökévé lön kinevezve.

„San-Fiorano, május 16.

Kedves földim!

Fogadja ezerszeres köszönetemet figyelmeért és mondja meg a milanoi munkásoknak, kiket szeretek, s kikhez tartozni szerencsémnek tartom, mennyire sajnálom, nem csak hogy rossz kormányt, de mi még rosszabb, oly népet találtam, mely megérdemli, hogy jobb kormányjal bíron.

„A nép megkívánhatja, hogy jobban kormányoztassék. Vegyen példát az angol népen, mely, minisztereinek fenyegetései daczára, a Hyde-parkban gyűl össze és kijelentette, hogy kormánya erkölcselens. Azonkívül Rómának szemfényvesztői Olaszország legadázabb ellenegeiként ösmertettek. Az ő kormányuk dögletessé teszi Olaszország egész fölszínét, s nincs város, mely ezen méltóságból kivetkezett ajándék ellen tiltakoznék. Mikor fogja végre az olasz nép a pokoltól való félelmet levettözni, és azon sorsra méltónak mutatni magát, melyet neki a gondviselés kijelölt? Garibaldi.”

OROSZORSZÁG. Szt.-Pétervár, május 25.

Tegnap a szláv követség Tolstoj közoktatási miniszternél ebédelt. Rieger toasztot mondott, kiemelvén, minő szerencse az, ha az ifjúság nevelése egy a nemzeti érzülettel áthatott férfiú kezei közé van fektetve. Az osztrák szlávok nem részesülnek ezen szerencsében. Este nagy diszhangverseny. Holnap 11 órákor fogadtatás a ezár által. Hétfőn elutazás Szt.-Pétervárról.

A „Nat. Ztg.” írja: „Nem kell külön kiemelni, hogy hétfőn este a megérkező szláv testvérek fogadtatása szívélyes és tüntető volt. A vendégeknek még az nap adatott egy bankett, hol a cseh követ Brunner, a szláv fogadtatást constatálta, melyben a szlávok ezen a szláv földön részesültek, „azon perczenben, midőn azon elem (a német), melylyel ezer év óta küzdünk, minket mindazért, mit érte tettünk, elnyomatással fizet, s minket a falhoz akar szorítani.” A dalmata Danillo arra utalt, hogy népe, mint tengerész nép, gyakran jó baráti érintkezésbe az orosz matrózokkal. Rieger azt kérdé: vajlon a legszámosabb nép, műveiben is az első-e? „A többi nemzet megelőzte a szlávokat, mert a szlávok az egy testnek szétszórta tagjai, melyek mindegyike egy-egy esküdt ellenségével küzdött. Az egyik a némettel, a többi a magyarral, olaszszal, tatárral. Ma azonban fölkel a szláv testvérisülés napja, s mi mindnyáján biztosak vagyunk benne, hogy egy testet képezünk, s biztosak, hogy ha csak egymást támogatjuk, egy nagy nemzetté leszünk, nemcsak számban, hanem tetteinkben is.”

„Másnap az urak a császári bibliothekában voltak, hol minden német szót a német hivatalnokokkal gonddal kerltek.

„Este „Az életet a ezárért” szindarab adatott, hol Konstantin s Miklós nagyherczegek is jelen voltak. Az első felvonás után a közönség felkelt, hogy a vendégeket s nevezetesen Palaczkyt és Riegert megjelenezze. Aztán az orosz néphymnust játszották. A második felvonásban egy mazurka táncot lepiszszegtek. Palaczký és Rieger Párisban megígérték néhány lengyel barátjaiknak, hogy a szelidebb politika mellett fognak Szt.-Pétervárott felszólalni s ezért tudtukra akarták adni, hogy erre itt tén nincsen, mert belügyeinkbe senki másnak beleszólást nem engedhetünk. Ha Palaczký és Rieger urak azt képzelték, hogy itt valóban tehetnek valamit humanitási érdekből a lengyelekért, úgy bebizonyíták, hogy éppen nem ismerik az orosz viszonyokat, mert a legbefolyásosabb emberek is felhagytak itt a lengyelek mellett való agitációval, mióta meggyőződtek, hogy a két elem közt a kibékülés lehetetlen. Hogy pedig a csehek kedveért más utat kövessenek, az pusztá illusio. Ők egészen Oroszország karjai közé dobták magukat, velük tehát alkudoznunk nem kell. „Tegnap a vendégek tiszteletére estély volt Kuselev-Besborodko grófnál, hol Gortsakoff hg is jelen volt.”

MEXICO. A „Mém. Dipl.” jelenti: „Egyike azon hadsegédeknek, kik legnagyobb ragaszkodást tanusítottak Miksa császár iránt és különös bizalmának örvendettek, tegnap óta, keresztül utaztában, Párisban időz. Sem ő, sem fegyvertársai nem hagyták el Miksa császárt; hanem ez hagyta el őket. E tiszteletreméltó tiszt ápril 16-ka táján utazhatott el Mexicoból. — Azon hiteles felvilágosítások szerint, melyeket szíves volt velünk közölni, tíz nappal a francia csapatok hajóra szállása után, minden közlekedés meg volt szakítva a főváros és a tengerpart között. A mi Miksa császárt illeti, ő váratlanul és egész egyedül a mexicói hadcsapatokkal és néhány bepszülött tiszttel indult volt el; egyetlen osztráknak vagy idegennek sem engedte meg, hogy őt elkísérje. Elhatá ozása márcz. 13-án történt. Ezen nap óta Mexikoban két oldalról meg volt szakítva minden közlekedés és felőle nem érkezett hír. Marquez által rábeszélletve Miksa császár meg akarta kísértetni a kétségbeesett ellenállás szerencsét. De ő magában akart állani, egyrészt, hogy földieinek leletését meggátolja és másrészt azért, hogy ha fegyverrel kezében fogatik el, megmutathassa, miszerint, mint új hazájának fogadtott fia harezott. Gyantitják különben, hogy a császár személye mindenesetre kiemeltetni fog. Ellenben azon 500. európainak helyzete, ki még Mexicoban van, igen kétes. Az osztrák huszárokból és különböző, Miksával jött idegen csapatok romjaiból alakított idegen ezred, egyáltalában nem lehet biztos, hogy életét megmenti. A fővárosban aránylag esend uralkodik. Kérdéses, hogy itt diplomatiai közbenjárás, még ha az Egyesült-államoktól származnék is, nem többet ártana e, mint használna, mert Mexico a zavarnak és átváltozásnak oly állapotában van, hogy külföldi befolyásokkal keveset gondol.”

KÜLÖNFÉLÉK.

— A császár ö Felsége, gróf Crenneville első hadsegéd és számos kísérettel együtt június 1-sőjén, reggeli 4 óra 5 perczkor érkezett Budapestre. A pályaudvaron a belügyminiszter várta ö Felségét. Délután egy óra után ö Felsége gróf Crenneville kíséretében a pályaudvarhoz kocsizott, és Rudolf koronaherceget és Gizella főhercegnőt fogadta, kik 1 óra 18 perczkor érkeztek.

*) Ajánlatát szívesen fogadjuk.

Szerk.

